

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefericite nu se
primesc. — Manuscrisurile nu se
returnează.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: K. Dutser, *Herrsch*
Schick, *Endorf*, *Moser*, *A. Oppels*,
Nachfolger; *Anton Oppels*, *J.*
Dammner; în Budapesta: *A. V.*
Goldsberger, *Eckstein Bernai*; în
București: *Agence Havas*. Suc-
cursele de România; în Ham-
burg: *Karaign & Liebmann*.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 3 or. și
80 or. timbru pentru o publi-
care. Publicării mai dese după
tarifă și învoiaia.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U L I X.

„Gazeta” iese în ziua-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din țară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etaglu
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 6 or. v. a.
său 15 bani. Acăt abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 10.

Brașov, Mercuri 15 (27) Ianuarie

1897.

Reacționarii dela noi.

De-un timp încôce, mai ales de când cu demonstrațiunile antimagihiare ale antisemiților din Austria, foile unguresci nu vorbesc odată despre raporturile austriace, fără ca să prezente cealaltă parte a monarchiei ca cădută în ghiarele reacțiunii.

Pe când însă purtătorii liberalismului evreo-maghiar se tânguesc astfel și plâng sorțea Austriei, pe atunci în acest vechiu imperiu poliglot se petrece spectacolul interesant, că se pune în ființă și în praxă una din reformele cele mai liberale și progresiste în viața de ați a statelor constituționale: reforma legii electorale, prin estinderea dreptului electoral pe temeiul principiului votului universal.

Și acești „retrogradi”, „reacționari” și „omeni ai întunecului” din Austria nu s'au silit a concede în realitate dreptul electoral, în măsura aceea însemnată, masselor diferitelor naționalități, pe când „progresiștii”, marii „liberali” și „campionii culturii și civilizațiunii moderne” din Ungaria n'au ajuns ați încă nici așa de departe, ca să înțelegă, că este o rușine și o batjocură pentru statul ungar, și constituțional, să aibă două feluri de censuri, unul mai asupritor decât celalalt.

Nici acum, trei-deci de ani dela decretarea uniunii Transilvaniei cu Ungaria, care în adevăr n'a fost o uniune, ci o fusiune, stăpânirea ungurescă nu se încumetă încă să ducă în deplinire acea uniune. Încă și astăzi, pe lângă excepționala lege electorală, o mișcă și o sută de legi, patente, ordonanțe și decrete despart aceste două țări de-olaltă, ne mai vorbind de ruptura, ce s'a fă-

cut prin aceea, că majoritatea co-virșitoare a poporațiunii țării a fost în gradul superlativ nemulțămîtă și mâhnită prin tractarea ce a întem-pinat-o și o întem-pină!

Cine, care cunoșce numai cât de puțin stările adevărate de aici, se va mira deci, în asemeni împrejurări, de spiritul extrem reacționar, ce l'au desfășurat din nou eroii liberalismului unguresc, spre rușinea veacului, în ședința de Sâmbătă a camerei unguresci?

A venit înainte în numita ședință, pe lângă discuțiunea rușinătoare asupra cavalerismului special al șefului guvernului unguresc, și petițiunea meetingului dela 10 Mai anul trecut, ținut în Budapesta, pentru introducerea votului universal.

Comisiunea a propus, ca petițiunea să se pună la dosar. Se-nțelege, cum am dis atunci, tôte au fost numai o comedie pentru a scôte ochii lunei civilisate la începutul serbărilor milenare. Se putea sci dinainte cu siguritate, că o astfel de cerere nu va fi primită de dietă nici-odată, pe cât timp majoritatea ei va consta din Maghiari. Au vorbit vre-o trei inși cam în sensul petițiunii, dăr decât acești vorbitori opoziționali ar fi avut în mâna lor deciziunea, de sigur, că ar fi hotărît și ei în sensul de-a se pune petiția la archiv.

Tôtă discușiunea, destul de scurtă și fără mieș, a infățișat numai din nou miseria stărilor din statul ungar, cari nu permit ca să se vorbescă de-o reformă în adevăr liberală, fără a se exprima temerea, că naționalitățile ar puté să profite de ea și s'ar puté întări, pe când scopul liberalismului unguresc este, de-a paralisa în desvoltarea și progresul ei această majoritate a poporațiunii statului.

Nu vom puté nici-odată să ne gândim la votul universal din cauza naționalităților! Acesta a fost *punctum saliens* al discușiunii. Și nu putea să fiă ceva mai caraghios, decât figura, ce a făcut-o ministrul de interne Perczel, când, cu o sinceritate demnă de-o cauză mai bună, a declarat, că el numai atunci va puté intra în discuția unei astfel de lărgiri a dreptului electoral, când s'ar inventa un aparat pentru măsurarea patriotismului; când adevă se va puté constata printr'un astfel de aparat, care cetățen este credincios statului și care nu.

Cum ar și puté să intre în capul unui Perczel ideea votului universal? Alt cap se cere pentru așa ceva, și înainte de tôte o minte neturburată de nebulia nisiunței de maghiarizare.

Dicea mai deunăți un Abrányi în dietă, că Maghiarii fără privilegii nu pot trăi. Ei bine, principiul votului universal conține a priori negațiunea orî-cărui privilegii, ergo maghiarizatorii, introducându-se votul universal, ar fi morți. De aci se esplică antipatia lor cea mare contra orî-cărei reforme electorale, ce s'ar apropia de votul universal.

Vor mai susține ei cât vor mai susține stările privilegiate, în cele din urmă înse tot se va implini ceea ce a dis unul din vorbitorii „partidei populare”, cu ocașiunea această, și dreptul poporului mai curând séu mai târziu va învinge stăvilele, ce i-se pun.

CRONICA POLITICA.

— 14 (26) Ianuarie.

În urma afacerii cu denumirea con-telui Gustav Majlath ca coadjutor în Alba-Iulia, pozițiunea ministrului Wlassics a devenit foarte critică. În cercurile bine

inițiate din Budapesta se crede, că în urma acestei afaceri Wlassios cu greu se va mai puté susține în postul séu. Se dice, că intervențiunea ministrului de honvedei Fejervary la Viena în favorul colegului séu dela instrucțiune n'a avut nici un rezultat. Wlassios a trebuit să mērgă în persoană la Viena, unde a conferat cu ministrul de externe și unde se dice, că va fi primit în audiență și de Monarchul. Se susține, că ori-ce legătură între nuntial Taliani și ministrul Wlassios este de present eschisă. Cercurile conducătoare din Viena sunt cu totul indispușe față cu ministerul unguresc și oficioul „Reichswehr” din 23 l. c. afirmă, că poziția ministrului de culte Wlassios este sdruncinată, deși până acum nu s'a adus o hotărîre definitivă în afacerea această. E foarte posibil, ca și ministrul-președinte Banffy să fiă silit a merge în Viena pentru apărarea colegului séu dela culte.

Oficiosa „Wiener Zeitung” din 23 Ian. publică două rescripte împărătesci, dintre care unul dispune **disolvarea parlamentului austriac și începerea imediată a alegerilor nouă.** Intr'al doilea din aceste rescripte se convocă noul parlament pe 27 Martie n. Mai departe se publică în foia numită legea despre modificările electorale pentru parlament în Boemia, Dalmația, Galizia, Salisburgia, Carniolia, Bucovina, Gorizia și Gradisca. Baronul Chlumsky declară într'o scrisoare adresată primarului din Brünn, că nu se va mai primi nici un mandat pentru camera cea nouă; de asemenea și președintele de până acum al stângei germane, contele Khuenburg, nu va mai primi nici un mandat.

Diarul parisian „La Patrie” publică un articol de fond din péna publicistului conservator Lucien Millevoye, în care acesta atrage atențiunea asupra **aprețiilor din „Wiener Reichswehr”.** Punctul de privire al lui „Reichswehr”, dice numitul publicist, este convingerea opiniunii publice și a cercurilor ocărnuirei în Austria. Cei

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

O nouă edițiune a poeziilor lui V. Alexandri.

În zilele din urmă a apărut la librăria Socec din Bucuresci o nouă edițiune a poeziilor marelui nostru V. Alexandri.

Sunt peste 20 de ani, de când această librărie editore a dat la ivelă (în 1875) în șapte volume „Operele complete” de până atunci ale nemuritorului bard dela Mircesci. Din aceste 7 volume două cuprindeau poeziile, unul prosa și patru scrierile dramatice ale lui Alexandri. De atunci și până la mórtea poetului, întemplată în August 1890, geniul séu a dat nascere la creațiuni nouă, parte diferite poezii lirice și epice, parte piese de teatru, ca: Despot-Vodă, Fântâna Blandusiei și Ovidiu, care sunt cele mai reușite lucrări dramatice ale lui Alexandri. Cele mai multe din poeziile lirice și epice ale repozatului bard național scrise după 1875, ca „Ostașii noștri” și „Legende nouă”, s'au publi-

cat într'un nou volum apărut în 1880 tot în editura librăriei Socec, care a dat tot-odată la ivelă și cele trei scrieri dramatice în versuri, amintite mai sus.

Dăr condeiul poetului a fost neobosit. Până în césurile sale din urmă Alexandri a înmulțit mereu numărul creațiunilor sale, parte prin-dând din sbor câte un vers fericit, ademenit de nesecata sa fantazie, parte dând espresiune călduroselor sale sentimente la diferite ocașuni față cu țera sa, pe care o iubia așa de mult, séu față cu persoanele, de care se simția mai apropiat.

Poeziile din anii din urmă ale lui Alexandri parte au fost date la ivelă în diferite foi literare, cu deosebire în „Convorbiri”, al căror colaborator regulat Alexandri a fost aprópe dela începutul acestei meritoșe reviste, parte au rămas în manuscris până după mórtea poetului.

Alexandri a lăsat tôte manuscrisele sale Academiei Române din Bucuresci și acesta împreună cu d-na Paulina Alexandri, soția veduvită a poetului, vedând, că prima edițiune a scrierilor marelui poet

s'a desfăcut de multă vreme, așa încât nu se mai afla de loc la librării, au incredințat pe vechia librărie-editore cu scóterea unei nouă edițiuni a operelor complete.

Acastă nouă edițiune se începe cu cele două volume anunțate mai sus, care cuprind tôte poeziile lui Alexandri, afară de drame.

Volumul I cuprinde pe 452 pag. despărțemintele: Doine, Lăcrimioare, Suvenire și Mărgăritărele. Al doilea, cu mult mai mare (667 pag.) se compune din despărțemintele: Pasteluri, Legende, Ostașii noștri și Altele. Sub titlul de „Altele” se cuprind 59 poezii, partea cea mai mare ocașională, din anii din urmă ai poetului, care parte s'au publicat în unele foi, parte au rămas ca manuscris. Între acestea este poezia „10 Mai 1881” (când s'a făcut încoronarea Regelui Carol), diferite piese adresate felibrigilor din Provença, odă la „Sfințirea mănăstirei dela Curtea de Argeș”, poezia „Plugul blăstemat”, precum și mai multe poezii dedicate părechi regale române.

Edițiunea această nouă este însoțită de o prefață scrisă de d-nul

I. Bianu, bibliotecarul „Academiei române”, și de cuvântul rostit la mormântul lui V. Alexandri în 27 August 1890 de d-l D. A. Sturdza.

D-l Bianu spune în prefață, că a revidat textul poeziilor după îndreptările făcute de poet într'un exemplar din ediția dela 1875 și prin urmare această nouă edițiune cuprinde ultima redigiare făcută de repozatul poet. Iată ce ne împărtășește d-nul Bianu în această privință: „Alexandri își iubia compunerile sale; pe unele le cetia cu plăcere prietenilor în intimitate, séu lui însuși în singurătatea ticnită dela Mircesci. În aceste cetiri mereu schimba câte o vorbă, séu refăcea câte un vers. În odaia lui de lucru, într'un dulăpior închis cu uși de sticlă, avea o colecțiune de poeți moderni francesi și între volumele lor era și este până astăzi un exemplar complet al scrierilor sale în ediția Socec dela 1885, exemplar dedicat soției sale cu aceste cuvinte: „Paulinei. — Suvenir. — V. Alexandri”. În acest exemplar a însemnat poetul tôte schimbările și îndreptările făcute în versurile sale dela 1875 până la sfârșit.”

Cursul la bursa din Viena.

Din 25 Ianuarie 1897.

Table with 2 columns: Item (e.g., Renta ung. de aur 4%, Renta de corone ung. 4%) and Value.

Cursul pietei Braşov.

Din 26 Ianuarie 1897.

Table with 4 columns: Item (e.g., Banonote rom. Cump., Argint român. Cump.), Buy Price, Sell Price, and another value.

„ALBINA“ institut de credit și de economii în Sibiu.

PUBLICAȚIUNE.

În sensul art. de lege XXXVI din anul 1876 § 29.

- 1. Suma scrisurilor fonciare puse în direcțiune cu ziua de 31 Decemv 1896 face fl. 2.050,000
2. Pretensiunile institutului de împruturi ipotecare, cari servesc de acoperirea acestor scrisuri fonciare sunt de fl. 2.094,746.08
3. Valoarea ipotecelor luate de basă la susnumitele împruturi ipotecare este de fl. 8.331,820
4. În sensul § 97 din statute „fondul special“ pentru asigurarea scrisurilor fonciare e de fl. 200.000

Sibiu, în 15 Ianuar 1897.

1166,1-1.

Diracțiunea.

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potă cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu.

Advertisement for Carl Philipp Pollak, fabricantilor de Liqueur, featuring Specialități de Esenze and Arangement complet de fabrici de Liqueur.

AVIS!

Prenumeratiunile la Gazeta Transilvaniei se potă face și reinci ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonați se binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca expedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou se binevoiască a scrie adresa lămurit și să arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

ANUNCIURI (insertiuni și reclame)

Suntă a se adresa subscribe, administratiunii. în cazul pu-

blicării unui annciuri mai mult de odată se face scădemēt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans.“

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. n. valabil din 1 Oct. 1896.

Main railway schedule table with multiple sections: Budapesta - Predeal, Ghirish - Turda, Copşa-mică - Sibiu - Avrig - Făgăraş, Simeria (Piski) - Hunedóra, Brasov - Zărneşti, Mureş-Ludoş - Bistriţa, Arad - Timişóra, Sibiu - Cisnădie, Sighişóra - Odorheiu-săcuesc.

Notă: Orele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. - Numerii încuadrăți cu linii mai negre însemnăză orele de nôpte.